

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼Đ¼

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
EKONOMİK YATIRIMLARIN
DESTEKLENMESİ
2022-2023 BAŞVURU DÖNEMİ**
Tebliğ No: 2020/24

**(VI)
SATIN ALMA REHBERİ**

Bakanlık bu satın alma rehberinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Tebliğ ve Uygulama Esaslarında yer alan tanımlar ve hükümlere bu satın alma rehberinde ayrıca yer verilmemiştir.

İÇİNDEKİLER

1. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ.....	4
2. TANIMLAR	4
3. HİBE DESTEĞİ VERİLECEK PROJE GİDERLERİ	6
4. TEKLİF ALMA KURALLARI	6
4.1. TEKLİF ALMA	6
4.2. TEKLİF DAVET MEKTUBU VE TEKNİK ŞARTNAME	7
4.3. ÜÇ TEKLİF VEYA TEK TEKLİF KARARI	8
4.4. TEKLİF GEÇERLİLİK SÜRESİ	9
4.5. TEKLİFİN VERİLMESİ.....	9
4.5.1. Tekliflerin Hazırlanması Aşamasında Dikkat Edilecek Hususlar.....	9
4.6. TEKLİFLERİN GEÇERLİLİĞİ.....	12
4.7. TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
4.8. ALIMIN GERÇEKLEŞMESİ.....	13
4.9. MAKİNE EKİPMAN ALIM SÖZLEŞMESİ	14
4.10. ALINAN MAKİNE EKİPMANIN TESLİMİ.....	14
5. İŞ AKIŞI	15
6. PİYASA KOŞULLARI.....	15
7. ADİL REKABET KOŞULLARI, ŞEFFAFLIK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ	15
8. YAZIŞMA DİLİ	16
9. BELGELERİN İL MÜDÜRLÜKLERİNE TESLİMİ	16
10. SATIN ALMALARA AİT DOSYALARIN İNCELENMESİ	16
10.1. İL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER	16
10.2. GENEL MÜDÜRLÜK TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER	17
11. ÇIKAR İLİŞKİLERİ.....	17
12. EKLER VE EKLERLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR.....	17
12.1. ZEYİLNAME SÜRECİNDE TEKLİF ALMA KURALLARI	17
13. HİBE SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA YÖNELİK PROSEDÜR	19
13.1. İzin Verilen Değişiklikler	19
13.2. Değişiklik Prosedürü	20
13.2.1. İnşaat İşleri Pozlarındaki Değişikliklerle İlgili Talepler	20

1. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Bu satın alma rehberi, Program kapsamında yatırımcılara sağlanacak hibe desteği ile gerçekleştirilecek yatırım projeleri çerçevesinde yatırımcılarca yapılacak makine ekipman satın alma işlemleri ile inşaat işlerinin satın alma usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda; ekonomik yönden en avantajlı teklifin tespiti, çıkar ilişkilerinden kaçınılması, adil rekabet koşulları, şeffaflık ve satın almalarla ilgili tüm işlemlerin öngörülen usul ve esaslara uygun olması amaçlanmaktadır.

Bu rehberde belirtilen satın alma kurallarının uygulanmasından yatırımcı sorumludur. Öngörülen usul ve esaslara uygun olmayan satın alımlar sonucunda oluşan giderlere hibe desteği verilmeyecektir.

2. TANIMLAR

Bu satın alma rehberinde geçen;

a) Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme: İhale dokümanlarında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden yapılan sözleşmeyi,

b) Benzer iş: İhale konusu hizmet veya hizmetin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan hizmeti,

c) Birim fiyat ve imalat tarifleri: Projeye dayalı olarak birim fiyat teklifi almak suretiyle ihale edilecek yapım işlerinde, yatırımcılarca hazırlanan, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü şeklini, birimini, birim fiyata dâhil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tariflerini; anahtar teslimi götürü bedelli işlerde ise uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özelliklerini belirten tarifleri,

ç) Birim fiyat sözleşme: İhale dokümanında yer alan projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak yatırımcı tarafından hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için yüklenici tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplamı üzerinden yapılan sözleşmeyi,

d) CE işareti: Üzerine iliştirildiği ürünün insan, hayvan ve çevre açısından sağlıklı ve güvenli olduğunu gösteren Avrupa Birliğinin Yeni Yaklaşım Direktiflerine uygunluk işaretini,

e) Deney Raporu: 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik kapsamında laboratuvar ve/veya uygulama sahasında deneylere tabi tutulan aracın, deney ilke ve metotlarına göre tarım tekniğine uygunluğunu belgeleyen, belli bir süre için deney kurumunca verilen raporu,

f) Geçerli teklif: Teklif tarihinin belirtildiği, teklif verenin adı soyadı/unvanı, adresi, vergi numarası, ticaret sicil numarası ile imza ve kaşesinin yer aldığı, bu rehberde belirtilen esaslar çerçevesinde tüm kalemler için teklif geçerlilik süresinin belirtildiği, teknik şartnameyi/keşif özetini karşılayan tüm kalemlerin KDV ve tüm vergiler hariç olarak fiyatlandırıldığı teklifi,

g) İhale: Belirlenmiş usul ve şartlarla makine ekipman alımını ve/veya inşaat (yapım) işlerini istekliler arasından en uygun şartlarla kabul edene verme işini,

ğ) İhale dokümanları: İhale konusu makine ekipman alımları ile inşaat işlerinde; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve tüm işlem aşamaları için gerekli diğer bilgi ve belgeleri,

h) İnşaat müteahhidi: İnşaat işi ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişiyi,

1) İş grubu: Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme ile yapılacak işlerde, ara veya nihai ödemeye ilişkin iş kalemlerinin toplamından oluşan birimleri,

i) İş kalemi: Birim fiyat üzerinden sözleşme yapılacak işlerde, teknik ve özel yapım şartları belirtilen, birim fiyat tarifleri bulunan ve sözleşmelerinde bedeli gösterilen veya sonradan yeni birim fiyatı yapılan ödemeye esas birimleri,

j) Makine ekipman menşe belgesi: Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, Türkiye dışında AB'ye aday ülkeler ve diğer Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) yatırımcısı ülkeler, Avrupa Komşuluk ve Ortaklık Aracı (ENPI) ülkeleri ve Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri için "Menşe Şehadetnamesi"ni, bu ülkelerin dışında kalanlar için yetkili mercilerden alınan belgeyi,

k) Metraj listesi: Anahtar teslimi götürü bedelli işlerde, iş kalemi ve/veya iş grubu; birim fiyat teklif işlerde ise iş kalemi şeklinde düzenlenen listeyi,

l) Özel imalat makine ve ekipmanlar: Piyasada hazır halde bulunmayan, projelendirme veya bir talep üzerine üretimi yapılacak olan, özel ihtisas ve üretim tekniği gerektiren makine ve ekipmanları,

m) Potansiyel tedarikçi: Makine ve ekipman alımları için yatırımcıya teklif veren gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Potansiyel yüklenici: İnşaat işleri için yatırımcıya teklif veren gerçek veya tüzel kişiyi,

o) Referans fiyat farkı: Hibeye esas makine ekipman alım tutarının ve inşaat işleri tutarını oluşturan her bir kalemin, o kalem için tespit edilen referans fiyatlardan yüksek olan kısımlarının toplamını,

ö) Satın alma: Program kapsamında, yatırımcılarca teklif edilmiş ve hibe sözleşmesine bağlanmış projeler için gerekli olan ve hibeye esas proje tutarı içerisinde kalan makine ekipman alımlarının ve inşaat (yapım) işlerinin bu satın alma rehberinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yüklenicilerden/tedarikçilerden sağlanması ile ilgili tüm işlemleri,

p) Tavan fiyat: İnşaat işleri için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından her bir poz numarasına göre belirlenen ve yayınlanan birim fiyatların en fazla %85'ini,

r) TSE Belgesi: Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Belgelendirme Merkezi Başkanlığı tarafından Türk Standartlarına uygunluğunun doğrulanması amacıyla yapılan muayene ve deneylerin TSE'nin öngördüğü şartlarda gerçekleştirilip ürünün üretimi için teknolojik yeterlilik ve asgari kalite kontrol yeteneği ile bunların devamlılığını garanti altına alan bir kalite yönetim sisteminin tesis edilip edilmediğinin yerinde tespiti için üretim yeri incelemesi yapıp deney sonuçları ve üretim yeri incelemesi sonucunun uygun bulunması durumunda düzenlenen belgeyi,

s) TSEK Markası: Türk Standardı bulunmayan konularda, firmaların söz konusu ürünlerinin ülkemizin şartları ve ilgili uluslararası veya diğer ülkelerin standartları esas alınarak TSE tarafından kabul edilen teknik özelliklere uygunluğunu belirten ve akdedilen sözleşme ile TSEK Markası kullanma hakkı veren, firma adına düzenlenen ve üzerlerinde TSEK Markası kullanılacak ürünlerin ticari markası, cinsi, sınıfı, tipi ve türünü belirten, geçerlilik süresi bir yıl olan belgeyi,

ş) Uygulama sözleşmesi: Yatırımcılar ile proje kapsamında satın aldıkları makine ekipman ile inşaat işlerini sağlayan tedarikçiler/yükleniciler arasında yapılacak akdi,

t) Yatırım projesi: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik olarak gerçekleştirecekleri projeyi,

u) Yerli malı belgesi: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunu gösteren, Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca düzenlenmiş belgeyi, ifade eder.

3. HİBE DESTEĞİ VERİLECEK PROJE GİDERLERİ

Başvuru sahibi:

- a) İnşaat işleri,
- b) Makine ve ekipman alımı

harcamaları olmak üzere 2 (iki) harcama alanında teklif alımı gerçekleştirilebilir. Yatırımın bütçesi, söz konusu harcama alanları dikkate alınarak hazırlanacaktır.

4. TEKLİF ALMA KURALLARI

4.1. TEKLİF ALMA

a) Yatırımcı geçerli teklif alma aşamasında aşağıdaki kurallara uymalıdır:

1. Belge temini ve ibrazı yatırımcının sorumluluğundadır.
2. Satın alma aşamasında istenen belgelere sahip olmayan tedarikçilerle/yüklenicilerle sözleşme imzalanmayacak, sözleşme imzalanmış olsa dahi temin edilen makine ekipmanlar ile yapılan inşaat işleri uygun harcama kapsamında kabul edilmeyecektir.
3. Yatırımcı makine ekipmanın istenen belgelere sahip olup olmadığını araştırmalı ve satın almayı bu belgeleri ibraz edebilecek tedarikçilerle gerçekleştirmelidir.
4. Hibe sözleşmesi aşamasında yatırımcılar uygulama sözleşmesi/sipariş emri teyidi için ihaleyi kazanan yükleniciden/tedarikçiden bu belgeleri temin ederek il proje yürütme birimine satın alma evrakı ekinde vermelidirler.
5. Makine ekipmanlar, yatırımcı tarafından yurt dışından temin edilmiş ise ilgili ülkenin yetkili kurumları tarafından verilmiş menşe belgesi de sunulmalıdır. Bu belge dışındaki herhangi bir belge menşe belgesi olarak kabul edilmez.

b) Teklif alımına çıkılmadan önce, uygun harcama alanları detaylandırılmalıdır. Uygun harcama alanlarının detaylandırılmasında, Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde yer alan kısıtlar, referans fiyatlar ve gereklilikler göz önüne alınmalıdır. Bu rehber dışındaki harcama kalemleri uygun harcama olarak kabul edilmeyecek ve desteklenmeyecektir.

c) Yatırımcı, hibeye esas harcamalarını güncel uygulama rehberinde yer alan kalemlere göre belirlerken bu harcamaların aynı zamanda başvuru dosyasında yer alan proje, çizim veya lisanslara uygun olmasına dikkat etmeli ve satın alma ile ilgili faaliyetlerini bu çerçevede yürütmelidir. Bu kapsamda;

1. İnşaat işleri için belirlenen harcamalar hazırlanan çizim, yapı ruhsatı, detaylı metraj cetveli ve keşif özetine uygun olmalıdır.
2. Makine ekipman alımında ve/veya inşaat işlerinde hazırlanan teknik proje dikkate alınmalı; satın alınacak makine ekipman ve yapılacak inşaat işleri teknik projeye uygun olmalıdır.

ç) Genel uygulama olarak yatırımcı iki harcama alanının her biri için ilgili harcama alanı kapsamında alacağı tüm uygun alımları içerecek ve bir defada alım yapacak şekilde teklife çıkmalı, teklifleri kendi içerisinde bölmemelidir. Ancak aynı harcama alanı içerisinde farklı özellikteki alım kalemleri söz konusu olduğunda ve bunların bir defada satın alınmasının mümkün olmadığı durumlarda yatırımcı, ilgili harcama alanında benzer kalemleri bir araya getirmek suretiyle birden fazla defada alım yapabilir (Bu yöntem zorunlu durumlarda uygulanmalıdır). Yapılacak değerlendirmelerde tekliflerin kasıtlı olarak bölündüğü tespit edilirse, Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü bu başvuruları reddetme veya ödeme yapmama ve başvuru sahipleri hakkında yasal işlem başlatma hakkına sahiptir.

d) Yatırımcılar tarafından hazırlanacak ihale dokümanları keşif bedelleri, ihale sonucunda imzalanacak uygulama sözleşmeleri tutarları ve uygulamalara ilişkin hak ediş tutarları, hibe sözleşmesinde o gider için belirtilmiş tutarın üstünde olamaz.

e) Başvuru dosyasında sunulan ve veri giriş sistemine yüklenen mimari, statik, elektrik tesisat, mekanik tesisat ve benzer bütün çizimlerin imza tarihlerinin uygulama esaslarında

belirtilen başvuru tarihinden sonraki bir tarih olması veya revizyon yapılarak güncel tarihli hale getirilmesi gerekmektedir.

f) Ödeme taleplerinin kabul edilebilmesi için iki harcama alanının da hibe sözleşmesi ekinde belirtilmiş olması ve hibe desteği verilecek proje giderleri kapsamında yer alması gerekmektedir. Bu iki koşuldun birinin sağlanmadığı durumlarda projenin herhangi bir safhasında il proje yürütme birimince ödeme için belge düzenlenmez.

g) Hibe sözleşmesi imzalama ve ödeme aşamasında, inşaat işleri ve makine ekipman alımlarının başvuru dosyasında yer alan proje ve/veya revize edilen çizim, teknik proje, yapı ruhsatı, detaylı metraj cetveli, keşif özeti ve ilgili diğer belge ve dokümanlara uygunluğu kontrol edilecektir. Bu kontroller sonucu il proje yürütme birimi uygun olmayan inşaat işi ve/veya makine ekipmanlar için hibe desteği vermeme hakkına sahiptir.

ğ) Teklif alma koşullarına uymak yatırımcının sorumluluğundadır.

h) Yatırımcı aynı katkı kapsamında bulunan veya uygun olmayan harcamalar için teklif alma kurallarına uymak zorunda değildir.

4.2. TEKLİF DAVET MEKTUBU VE TEKNİK ŞARTNAME

a) Yatırımcı, teklif alımına çıkarken her bir uygun harcama alanına yönelik, uygun harcama kalemlerinin detaylarını içeren bir “teklif davet mektubu” ile teknik özelliklerini içeren ve işi tam olarak tanımlayan bir “teknik şartname”; inşaat işlerinde ise bunlara ek olarak “keşif özeti” hazırlamalıdır.

b) Teklif davet mektubunda;

1. Teklifin hangi harcama alanı için istendiği (İnşaat işleri, makine ekipman alımı harcamaları)

2. Tarih

3. Gönderilen tedarikçinin/yüklenicinin adı soyadı/unvanı

4. Yatırımcının adı soyadı/unvanı ve iletişim bilgileri

5. Teklife çıkış amacı

6. Teklifin sunulması gereken son tarih (gün/ay/yıl olarak) ve saat

7. Teklifin hangi tarih (gün/ay/yıl olarak) ve saate kadar geçerli olacağı

8. Teklifin ekinde olması gereken belgeler

9. Yatırımcının istediği özel şartlar

belirtilmelidir. Teklif davet mektubunda yukarıda belirtilen hususların yer almaması ve bunun tekliflerin kontrol ve değerlendirmesini olumsuz etkilemesi durumunda, il müdürlükleri, hibe sözleşmesi imzalama aşamasında bu tekliflerin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama olarak değerlendirebilir.

c) Yatırımcı tarafından teklif davet mektubunun son sayfası imzalanmalı ve diğer tüm sayfaları paraflanmalı, yatırımcının kaşesi varsa tüm sayfalar kaşelenmelidir.

ç) Yatırımcının, ilgili alım kapsamında tüm potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere bu rehberin ekinde standart doküman olarak verilen aynı tarihli tek tip teklif davet mektubu ile tek tip teknik şartnameyi göndererek bunlara dayalı teklif alımı yapması zorunludur. Böylece potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında adil rekabet, şeffaflık ve eşit muamele ilkesi sağlanmış olacaktır. İl müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirmelerde tüm potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere aynı tarihli tek tip teklif davet mektubu ve tek tip teknik şartname gönderilmediği tespit edilirse; il müdürlüğü bu tekliflerin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama olarak değerlendirebilir.

d) Teknik şartname hazırlama aşamasında; yatırımcı aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir.

1. Teknik şartnameler yatırım kapsamındaki tüm harcama alanları için (İnşaat işleri, makine ekipman alımı) ayrı ayrı hazırlanmalıdır.

2. Makine ekipman alımı harcamaları için hazırlanacak teknik şartnamelerde satın alımı yapılacak her bir kalem belirtilmelidir.

3. Makine ekipman alımı için bu rehberin ekinde yer alan formata uygun olarak hazırlanacak teknik şartnamelerde; yatırımcının adı soyadı/unvanı ile her bir makine ekipmanın adı, teknik özellikleri, birimi ve miktarı belirtilmelidir. Aksi takdirde il proje

yürütme birimi, söz konusu kalemleri veya teknik şartnamenin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirebilir.

4. Satın alınacak makine ve ekipmanlar Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde belirtilen kısıt ve gerekliliklere uygun olarak belirlenmelidir.

5. Makine ekipman alımı kapsamında hazırlanacak teknik şartnamelerde yer alacak teknik özellikler satın alımı yapılacak makine ekipmanı belirleyici nitelikte olmalı, çok genel teknik özelliklerden kaçınılmalıdır.

6. İnşaat işleri için hazırlanacak teknik şartnamede; yatırımcının adı soyadı/unvanı ve inşaat işi ile ilgili gerekli tüm koşullar belirtilmelidir. İnşaat işlerinde teknik şartname ile birlikte inşaat işinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı listelerindeki poz numarası, adı ile birim ve miktarının belirtildiği bir keşif özeti de hazırlanmalıdır.

7. İnşaat işleri içeren başvurularda, uygun harcamalar listesinde yer alan her bir yapı için ayrı detaylı metraj cetveli ve keşif özeti hazırlanmalıdır.

8. Yatırımcı keşif özeti bu rehberin ekinde yer alan şekilde uygun harcama olarak kabul edilen her bir inşaat mahalli için ayrı ayrı hazırlanmalıdır.

9. Keşif özeti, inşaat işinin çizimleri ve teknik şartnameleri ile birlikte potansiyel yüklenicilere gönderilmelidir.

10. Başvuruda sunulan proje içerisindeki teklifte yer alan fiyatlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından her bir poz numarasına göre belirlenen birim fiyatlarla karşılaştırılacaktır.

11. Makine ekipman alımlarında; bakım, yedek parça, garanti şartları ile yatırımcının tercihine göre varsa diğer özel şart ve istekler teknik şartnamede belirtilmelidir.

12. Yatırımcıların teklif almak üzere potansiyel tedarikçi/yüklenicilere sunacakları teknik şartnameler ve benzeri belgeler (Örneğin satın alma rehberi eklerinde yer alan makine ekipman satın alımlarında kullanılacak dokümanlar) spesifik bir marka veya ürün için hazırlanmamalı, teknik şartnamede marka veya model belirtilmemelidir. Ancak potansiyel tedarikçi/yüklenicilerin yatırımcılara teklif verirken sunacakları teknik şartnamelerde marka, model, teknik özellik, menşe ülke, fabrika seri numarası vb. bilgileri yer alacaktır.

13. Yatırımcıların hazırlamış oldukları teknik şartnamenin spesifik bir marka veya model için hazırlandığı veya başvuruda sunulan bütçe tablolarında marka veya model belirtildiği tespit edilirse proje başvurusu reddedilir.

14. Teklif davet mektupları ve ekinde yer alan teknik şartnameler, inşaat işlerinde keşif özeti ve çizimlerle birlikte potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere elden teslim edilmeli veya taahhütlü posta/kargo ile gönderilmelidir.

15. Yatırımcının hazırlayacağı teknik şartnameler ve inşaat işlerinde keşif özetlerinin tümü; güncel uygulama rehberinde belirtildiği şekilde hibe sözleşmesi ekinde sunulmalıdır. Aksi takdirde hibe sözleşmesi imzalanmayacaktır.

4.3. ÜÇ TEKLİF VEYA TEK TEKLİF KARARI

a) Yatırımcı, makine ve ekipman alımı kapsamında;

1. 500.000 Türk Lirası üzerindeki her bir uygun harcama için satın alımı gerçekleştirmek amacıyla en az 3 (üç) farklı potansiyel tedarikçiden/yükleniciden geçerli 3 (üç) farklı teklif,

2. 500.000 Türk Lirası ve altındaki her bir uygun makine ekipman satın alımı için en az 1 (bir) geçerli teklif almak zorundadır.

b) Yatırımcı, inşaat (yapım) işleri alımı kapsamında;

1. Satın alımı gerçekleştirmek amacıyla uygun harcama tutarına bakılmaksızın en az 3 (üç) geçerli teklif almak zorundadır.

2. Ancak; yatırımcı, inşaat işleri için alınacak teklifte başvuru yapılan yıla ait Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından açıklanan ve her bir poz için belirlenen fiyatın en fazla %85'ini tavan fiyat

olarak esas alması halinde; en az 1 (bir) geçerli teklif almak suretiyle satın almasını gerçekleştirebilir.

3. Yatırımcı veya il müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirmeler sırasında geçerli teklif sayısının istenenin altına düşmesinin önlenmesi için yatırımcının belirtilen sayı üzerindeki sayıda teklif alması önerilir.

4.4. TEKLİF GEÇERLİLİK SÜRESİ

a) Yatırımcı teklifin geçerlilik süresini belirlerken aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

1. Teklif geçerlilik süresi, hibe sözleşmesi imzalanması planlanan tarihten itibaren en az 60 (altmış) gün sonrasını kapsamalıdır.

2. Teklif geçerlilik süresi tamamlanmadan seçilen tedarikçi/yüklenici ile alım sözleşmesi imzalanmalı ve bu sözleşme hibe sözleşmesi aşamasında uygunluk onayı için il müdürlüğüne sunulmalıdır.

b) Yatırımcı, teklif geçerlilik süresini belirleme aşamasında, il müdürlüğü ile sözleşme imzalamadan önce yaptığı tüm alımların destek kapsamı dışında kalacağını unutmamalıdır.

c) Seçilen teklif göz önünde bulundurularak başvuruda ve hibe sözleşmesi aşamasında uygun harcama kapsamında kabul edilen miktar ve tutarlar üzerinden hibe sözleşmesi imzalanacak ve satın alma seçilen tedarikçiden/yükleniciden yapılacaktır.

ç) Her koşul altında tedarikçi/yüklenici ile sözleşme imzalama tarihinde oluşabilecek fiyat artışları yatırımcı tarafından aynı katkı ile karşılanacaktır.

d) Ekonomik zorluklar mücbir sebep kapsamında değerlendirilmez.

e) İl proje yürütme birimi, oluşabilecek fiyat artışlarının yatırımcı tarafından karşılanacağına dair taahhütnameyi hibe sözleşmesi aşamasında yatırımcıya imzalatmalıdır.

f) Başvuruların sona erdiği tarih ile olası sözleşme imzalanma tarihi arasındaki süre takriben 3 (üç) aydır. Yatırımcı bu takvimi göz önünde bulundurmalıdır.

4.5. TEKLİFİN VERİLMESİ

a) Potansiyel tedarikçiler/yükleniciler, detayları teklif davet mektubu ve teknik şartnamede yer alan her bir harcama kalemini fiyatlandırarak ve son teslim tarihini geçirmeden, teklif davet mektubunda belirtilen bütün şartlara uygun şekilde tekliflerini sunmalıdırlar.

b) Satın alma konusunda potansiyel tedarikçi/yüklenici bulmak yatırımcının sorumluluğundadır.

4.5.1. Tekliflerin Hazırlanması Aşamasında Dikkat Edilecek Hususlar

a) Potansiyel tedarikçiler/yükleniciler tekliflerini KDV ve tüm vergiler hariç olarak ve teknik şartnamede belirtilen tüm kalemleri fiyatlandırarak vermelidirler.

b) Teklifte yer alan fiyatlar KDV ve tüm vergiler hariç olarak verilmez veya teknik şartnamede belirtilen tüm kalemler birim ve toplam olarak fiyatlandırılmaz veya genel toplam belirtilmez ise il müdürlüğü, söz konusu kalemleri uygun harcama kapsamında değerlendirmez.

c) Tekliflerde fiyatlar;

1. Makine ve ekipman alımlarında teknik şartnamede belirtilen formata,

2. İnşaat işlerinde ise teknik şartname ile keşif özetine

uygun olarak her bir kalem için birim fiyat ve toplam fiyat olarak verilmelidir.

3. Tüm kalemlerin genel toplamları belirtilmelidir.

4. Küsuratlar iki haneyi aşmayacak şekilde belirtmeli ve yuvarlama yapılmamalıdır. Rakamlar yazılırken binler basamakları nokta ile küsuratlar ise virgül ile ayrılmalıdır. (Örneğin: 2.788.342,75 TL)

ç) Makine ekipman için tekliflerin fiyatlandırılmasında aşağıdaki esaslar dikkate alınmalıdır:

1. Yurt içinden temin edilen makine ekipman için birim ve toplam fiyatlar vergiler ve harçlar hariç olacak şekilde verilmelidir.

2. İthal edilecek olan makine ekipman için, birim ve toplam fiyatlar, gümrük vergileri hariç yani DDP (Delivery Duty Paid: Gümrük vergisi ödenmiş olarak teslim) olarak verilmelidir.

3. Makine ekipman alımlarında verilecek tekliflerde fiyatlar; makine ekipman (paketleme, sigorta, nakliye, ambalajdan çıkarma hariç) ve montaj giderlerinin tek bir faturada belirtilmesi şartı ile uygun ödeme kapsamında değerlendirilecektir.

4. Teklifler Türk Lirası dışında farklı para birimleri üzerinden verilemez.

5. Tekliflerde, teklif geçerlilik süresi tarih (gün/ay/yıl) ve saat şeklinde belirtilmelidir.

6. Hibe sözleşmesi öncesi, teklif(ler)in teknik şartnameyi, inşaat işlerinde keşif özetini karşılayıp karşılamadığı kontrol edilecek; teknik şartnameyi, inşaat işlerinde keşif özetini karşılamayan teklif/teklifler için yatırımcıdan ek bilgi ve/veya yeniden belge tanzimi istenecektir. Yatırımcı tarafından sunulan ilave bilgi ve açıklamalar sonucunda ilgili kalemler hâlâ teknik şartnameyi/keşif özetini karşılamıyorsa söz konusu kalem(ler) uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirilecektir.

7. Makine ve ekipman alımı kapsamında, teklif veren tedarikçiler tekliflerinde teknik şartnamede yer alan her bir kalem için marka ve model ile bu marka ve modelin teknik özelliklerini belirtmelidirler.

8. Yatırımcının destek almak istediği makine ekipman için; satın alma uygunluk onayı almak üzere il proje yürütme birimine sunduğu satın alma evrakının ekinde:

i. Teklifi imzalayan kişinin imza sirküleri

ii. Teklif davet mektubunun potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından imzalanmış aslı veya fotokopisi

iii. Teknik şartnamenin, inşaat işlerinde keşif özetinin potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından imzalanmış aslı veya fotokopisi

iv. **Tedarikçi/yüklenici;**

✓ **Tüzel kişi ise**, Ticaret ve/veya Sanayi Odasından güncel uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Ortaklık Yapısını Gösteren Belge (Bu belgede ortakların hisse oranları belirtilmelidir. Ortaklık yapısını gösteren belgelerin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Gerçek kişi ise**, T.C. Kimlik Numarasının yer aldığı nüfus cüzdanı fotokopisi veya nüfus kayıt sureti

✓ **Ticaret ve/veya Sanayi Odasına üye ise**, Ticaret ve/veya Sanayi Odasından güncel uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Faaliyet Belgesi veya Faaliyet Alanını Gösteren Belge (Faaliyet belgelerinin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Esnaf ve Sanatkârlar Odasına üye ise**, Esnaf ve Sanatkârlar Odasından güncel uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Mesleki Faaliyet Belgesi veya Faaliyet Alanını Gösteren Belge (Mesleki faaliyet belgelerinin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Serbest mühendis veya müşavir statüsünde gerçek kişi ise**, bağlı olduğu meslek odasından alınmış güncel uygulama rehberinin yayımlandığı yıla ait Serbest Müşavirlik Mühendislik Büro Tescil Belgesini (İl müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

bulunmalıdır.

d) Yukarıda istenen belgelerin tamamı satın alma işleminin tamamlanmasına kadar geçerliliğini korumalıdır.

e) Seçilen tedarikçinin:

✓ **Yurt içinde üretilmiş makine ve ekipmanlar** için TSE, TSEK, deney raporu veya yerli malı belgelerinden herhangi biri ile **katalogu**

✓ **İthal makine ve ekipmanlar** için CE belgesi, deney raporu veya AT Uygunluk Beyanı (CE Uygunluk Deklarasyonu), katalog ile nihai raporda menşe belgesini

- ✓ **Özel imalat makine ve ekipmanlar** için iş deneyim belgesi, kapasite raporu ile birlikte Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen sanayi sicil belgesi veya deney raporunu*

sunması halinde uygun harcama kapsamında değerlendirilecektir.

* Deney raporu için Bakanlığımızca deney yapma yetkisi verilen kuruluşların listesine [Tarımsal Teknolojiler \(tarimorman.gov.tr\)](http://TarimsalTeknolojiler(tarimorman.gov.tr)) adresinden ulaşılabilir.

f) Yukarıda istenen belgelerin tamamı satın alma işlemi tamamlanana kadar geçerliliğini korumalıdır.

g) Tedarikçinin SGK ve vergi dairesine borcu olmadığına dair belgenin de alım sözleşmesi aşamasında sunulması gerekmektedir.

ğ) Ayrıca,

1. İhtiyari Garanti Belgesi

2. Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi (Yetkili Servis Belgesi) veya TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi veya yüklenici/tedarikçinin vereceği hizmet yeterlilik taahhüdü

3. Yetkili Servislerin Listesi

4. Türkçe Bakım ve Kullanma Kılavuzu

satın alma aşamasında sunulmalıdır. Bu belgelerin onaylanmış asılları yatırımcı tarafından muhafaza edilecektir.

h) İnşaat işleri ile ilgili satın almalarda teklif sahibinin aşağıda verilen asgari yeterlilik kriterlerini karşılaması gerekmektedir:

1. Son 3 (üç) yılda, işbu davette tanımlanan işlere eşdeğer inşaat işlerinin doğasına ve karmaşıklığına sahip en az bir işin inşaatında ana yüklenici olarak çalışmış olmak (Satın alma bedelinin en az %75'i oranında iş bitirme belgesi)

2. İnşaat müteahhidi yetki belgesine sahip olmak

3. İşin tatminkâr bir şekilde yapımına yeterli inşaat ekipmanı ve personelinin bulunması (Ya da bulunacağına dair taahhütname)

4. Sözleşme kapsamındaki işleri başarıyla yerine getirmek için gerekli mali kaynaklara sahip olmak (Diğer bir deyişle, mali kaynakların bulunabilirliğini destekleyen ihale bedelinin en az %20 si oranında Banka Referans Mektubu. Bu belge sadece yüklenici olarak seçilen firmadan istenecektir.)

ı) İnşaat ihalelerinde yüklenicilerin “İş Bitirme Belgesi” sunması gerekmektedir. İş Bitirme/İş Deneyimi Belgesi olarak aşağıda yer alan belgelerden birinin temin edilmesi yeterlidir:

1. Özel yapım işlerinde; hak ediş sonrası düzenlenen “Fatura+Sözleşme+Yapı Kullanım İzni Belgesi”

2. Özel yapım işlerinde; iş sonucu temin edilmiş Yapı Ruhsatı/Yapı Kullanım İzni Belgesi'ne istinaden belediye başkanlığından alınacak resmi yazı

3. Resmî kurumlara yapılan işlerle ilgili olarak imzalanmış sözleşme ve kurum tarafından verilmiş resmi yazı

4. Mühendis veya mimarlar için lisans eğitimlerine uygun inşaat işleri ihalelerinde, iş deneyimi olarak mezuniyet belgesi

NOT: İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun inşaat işi ihalelerine başvurularında, toplam süresi 15 (on beş) yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl için (2023 yılı inşaat işi ihalelerinde benzer iş deneyimi olarak dikkate alınacak inşaat mühendisi diploma tutarı) 1.597.917 TL iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu şekilde elde edilen deneyim; mühendis/mimarın 5 (beş) yıldır en az %51 hissesine sahip olduğu tüzel kişilikler tarafından da kullanılabilir.

Makine Ekipman ve İnşaat İşleri Alımları İçin Genel Hususlar

a) Teklif/Teklifler, teklif davet mektubu ekinde gönderilen teknik şartname ve inşaat işlerinde keşif özeti formatına uygun olarak verilmelidir. İnşaat işlerinde keşif özeti, teknik şartnameyi mutlaka karşılamalıdır. Teknik şartnamede ve inşaat işlerinde keşif özetinde

belirtilen teknik özellik/özelliklerin ve miktarın altında teklif verilemez. Teklifte/Tekliflerde, tüm şartların kabul edildiğine dair genel ifadeler olmamalı, teknik şartname ve inşaat işlerinde keşif özetine uygun olarak her bir kalemin; adı (inşaat işlerinde poz numarası), teknik özellik/özellikleri, birim ve miktarı belirtilmelidir.

b) Yatırımcı, alım yapacağı alanda faaliyet gösteren potansiyel tedarikçilerden/yüklenicilerden teklif almalıdır. Bu kapsamda, teklif veren tedarikçi/yüklenici faaliyet alanını gösteren ve teklifin eklerinde belirtilen belgelerden kendi statüsüne uygun belgeyi teklifin ekinde sunmalıdır. Bu belgeler, tedarikçinin/yüklenicinin faaliyet alanı yazılı olacak şekilde ilgili kurumlardan alınmalıdır.

c) Başvuru sahipleri, faaliyet alanları uygun olsa bile, başvuru yaptıkları döneme ait başka projelerin inşaat işleri ile makine ekipman alımlarına teklif veremezler. Böyle bir durumun tespit edilmesi durumunda mevcut başvuruları reddedilir.

ç) Teklifte; teklifin tarihi, teklif sahibinin adı soyadı/unvanı, adresi, vergi numarası, ticaret sicil numarası (esnaf ve sanatkâr statüsünde olan tedarikçilerde/yüklenicilerde esnaf sicil no, serbest mühendis ve müşavirlerde büro tescil no) bulunmalı ve bu belgeler teklifin ekinde sunulmuş olan diğer belgelerde yer alan bilgiler ile uyumlu olmalıdır.

d) Tekliflerin son sayfası, teklif verenler tarafından imzalanmalı ve diğer tüm sayfaları parafanmalı, yatırımcının kaşesi varsa tüm sayfalar kaşelenmelidir. İl müdürlüğüne tekliflerin ıslak imzalı, orijinal nüshaları sunulmalıdır. Bu konuda bir şüphe veya şikâyet olması durumunda il müdürlüğü, ilgili tedarikçiden/yükleniciden kanıtlayıcı doküman isteme hakkına sahiptir.

e) Bir tedarikçi firmanın aynı başvuru döneminde farklı projelere teklif vermesi durumunda, tekliflerdeki imzalar karşılaştırılacaktır. Aynı firmanın farklı projelere verdiği tekliflerdeki imzalar arasında uyumsuzluk tespit edilmesi durumunda ilgili firmaların imza sirküleri istenecek ve buna göre işlem yapılacaktır.

f) Değerlendirmeler sonucunda; ek bilgi veya belgelerde herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmesi halinde ilgili teklifin ait olduğu harcama alanının tamamı uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirilecektir.

g) İl proje yürütme birimi tarafından yapılacak değerlendirmede başvuru dosyasında sunulan ve veri giriş sistemine yüklenen çizimlerin imza tarihleri kontrol edilecektir. Değerlendirmeler sonucunda uyumsuzluk tespit edilmesi halinde başvuru reddedilecektir.

ğ) Hibeye esas bütçede yer alan makine ekipman yeni olmalıdır. Daha önce kullanılmış makine ekipman hiçbir şekilde kabul edilmeyecektir.

h) Ödeme ve izleme sırasında hibeye esas bütçede yer alan makine ve ekipmanların üzerinde marka, model, seri no, üretim yılı gibi bilgileri içeren etiketlerin bulunması zorunludur.

4.6. TEKLİFLERİN GEÇERLİLİĞİ

a) Teklifin geçerliliği, teklifin doğruluğunu ve teklifin değerlendirilmesi için taşıması gereken kriterleri ifade etmektedir.

b) Yatırımcı geçerli teklifler içerisinden seçtiği en uygun teklife göre yatırımını bütçelendirecek, diğer geçerli teklifleri de başvuru dosyasına ekleyecektir.

c) Geçerli teklifin şartları, tanımlar kısmında belirtilmiş olup bu şartların herhangi birini karşılamayan teklifler geçersiz sayılacaktır.

ç) Yatırımcı tarafından tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tekliflerin bu şartları taşıyıp taşımadığı yani geçerli olup olmadığı kontrol edilmeli ve geçersiz teklifler değerlendirmeye alınmamalıdır.

4.7. TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tekliflerin değerlendirilme süreci, potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini başvuru sahiplerine sunmaları ile başlar. Yatırımcı teklifleri değerlendirirken aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

a) 500.000 Türk Lirası üzeri alımlar için en az 3 (üç) farklı potansiyel tedarikçiden/yükleniciden 3 (üç) adet teklif aldığı kontrol etmelidir.

b) Ancak yatırımcı, inşaat işleri için alınacak teklifte başvurunun yapıldığı yıla ait Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından açıklanan ve her bir poz için belirlenen fiyatlardan en fazla %85 ini tavan fiyat olarak esas alması halinde inşaat işlerinde satın alımı gerçekleştirmek amacıyla uygun harcama tutarına bakılmaksızın en az 1 (bir) geçerli teklif almak suretiyle satın almasını gerçekleştirebilir.

c) 500.000 Türk Lirası ve altı alımlar için en az 1 (bir) adet teklif aldığı kontrol etmelidir.

ç) Tekliflerin geçerli olup olmadığını kontrol etmelidir.

d) Teklifin ekinde, istenen belgelerin bulunup bulunmadığını kontrol etmelidir.

e) Teklif edilen fiyatların, serbest piyasa şartlarına göre makul ve kıyaslanabilir olmasına dikkat etmelidir.

f) Yeterli sayıda teklif alınmaması, teklif(ler)in geçerli veya uygun olmaması durumunda, yatırımcı tarafından yeniden teklif istenmeli ve geçerli, uygun ve belirtilen sayıda teklif başvuru dosyasında sunulmalıdır.

g) Teklifteki hesaplama ve toplamaların doğruluğunu kontrol etmelidir. Teklifteki hesaplama hatalarında sorumluluk yatırımcıya aittir.

ğ) Yatırımcı, satın almayı gerçekleştireceği geçerli teklifi belirledikten sonra, yatırım bütçelendirilecektir. Geçerli tekliflerin değerlendirilmesinde en önemli kural, genel toplamda en düşük değere sahip geçerli teklifin yatırımın bütçelendirilmesinde kullanılacak olmasıdır.

h) Yatırımcı gerek aynı katkı gerekse verilecek hibenin kullanımında etkinlik, ekonomiklik ve verimlilik açısından gerekli özeni göstermek zorundadır.

4.8. ALIMIN GERÇEKLEŞMESİ

a) Proje kapsamındaki alımlar, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra yapılmalıdır. İl müdürlüğü ile sözleşme imzalanmadan önce yapılacak alımlar uygun harcama olsa dahi kabul edilmeyecektir.

b) Sözleşme öncesi kontroller ve projenin iş planı analizleri sonucunda; il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük, yatırımcıya verilecek destek tutarında kesintiye gidebilir. Bu durumda yatırımcı, bu kesintileri ve sözleşmeye bağlanacak destek tutarını, kendisine gönderilecek ek sözleşme taslağında görebilecektir.

c) Yatırımcı, seçtiği ve yatırımın bütçelendirilmesinde kullandığı geçerli teklifin sahibi olan tedarikçi/yüklenici ile alım sözleşmesi imzalamalı ve alımı söz konusu tedarikçiden/yükleniciden gerçekleştirmelidir. Alım sözleşmeleri hibe sözleşmesi aşamasında başvuru dosyası ile birlikte il müdürlüğüne sunulmalıdır.

ç) Yatırımcının seçtiği tedarikçi/yüklenici ile alım sözleşmesi imzalamasına ve alım yapmasına engel teşkil edebilecek bazı istisnai durumlar olabilir. Bu durumlarda yatırımcının yapması gereken işlemler aşağıda belirtilmiştir.

d) Satın alımlarda istisnai durumlar:

1. Seçilen teklif sahibi tedarikçinin/yüklenicinin, yatırımcı ile sözleşme imzalamaktan kaçınması durumunda; yatırımcı, il müdürlüğünün kendisini hibe sözleşmesi imzalamaya davet ettiği tebliğ tarihinden sonraki bir tarihte olacak şekilde bir sözleşmeye davet mektubu hazırlayacaktır. Yatırımcı, bu davet mektubunda tedarikçiye/yükleniciye sözleşme imzalamak için en az 10 (on) gün süre tanıyacak ve tedarikçiyi/yükleniciyi taahhütlü posta/kargo ya da noter yoluyla sözleşmeyi imzalamaya davet edecektir. Tedarikçinin/Yüklenicinin bu mektupta belirtilen son güne kadar sözleşme imzalamaması durumunda; yatırımcı, il müdürlüğüne verilmek üzere söz konusu durumu açıklayan bir dilekçe hazırlayacaktır. Bu dilekçenin ekine tedarikçiye/yükleniciye gönderdiği sözleşmeye davet mektubunun bir fotokopisini ve taahhütlü posta/kargo gönderim evrakı ya da noter ihbarnamesini ekleyecektir.

2. Teklif sahibi tedarikçinin/yüklenicinin teklifinde belirtilen fiyatlardan satış yapmayı kabul etmemesi halinde yatırımcı bu durumu belgelemek zorundadır.

3. Söz konusu teklif sahibi tedarikçi/yüklenici, satın alım sırasında iflas etmiş veya üretime/ticarete ara vermiş ise yatırımcı, bu durumu belgelemek zorundadır.

4. Tedarikçinin/Yüklenicinin sözleşmede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda;

i. Yatırımcı dilekçe ile tedarikçinin/yüklenicinin sözleşmedeki hangi yükümlülüklerini (teslim/iş bitirme süresi, teslim koşulu vb.) yerine getirmediğini açıklayacak ve tedarikçi/yüklenici ile yapmış olduğu sözleşmenin bir fotokopisi ile taahhütlü posta/kargo gönderim evrakı ya da noter ihbarnamesini dilekçesine ekleyerek il müdürlüğüne sunacaktır. İl müdürlüğü gerekli durumlarda sözleşme koşullarının yerine getirilmediği veya başlanmasına rağmen zamanında yerine getirilemeyeceğini tespit için görüşme ve incelemeler yapabilecektir.

ii. İl müdürlüğü ile yapılan sözleşmede; satın alımın yapılacağı tedarikçi/yüklenici, satın alınacak makine ekipmanların marka, model ve teknik özellikleri yer almaktadır. Bu nedenle, yatırımcı sözleşmesinde değişiklik yapmak için il müdürlüğüne başvurmak zorundadır. Aksi takdirde il müdürlüğü tarafından ödeme yapılmayacaktır. Yukarıda sayılan ve benzeri istisnai durumlarda yatırımcı, il müdürlüğüne tedarikçi/yüklenici değişikliği talebinde bulunabilecektir. Bu amaçla yeniden, hibe sözleşmesi aşamasında sunulan sayıda teklif toplanmalıdır. Hibe sözleşmesi aşamasında il müdürlüğüne sunulan seçilmiş tedarikçinin/yüklenicinin değiştirilme talebi, bununla ilgili kanıtlayıcı belgeler, yeni teklif/teklifler tüm ekleriyle beraber sözleşme değişikliği aşamasında il müdürlüğüne sunulmalıdır. Seçilen yeni tedarikçinin/yüklenicinin teklifindeki fiyatların, yatırımcı ile il müdürlüğü arasında imzalanmış sözleşmede belirtilen fiyatlardan daha fazla olması durumunda, fazla olan kısım yatırımcı tarafından karşılanacaktır.

iii. Tedarikçi/yüklenici değişikliği sürecine dair detaylar bu rehberde bulunan “Zeyilname Sürecinde Teklif Alma Kuralları” bölümünde yer almaktadır.

iv. Tedarikçi/yüklenici değişikliği yapılması halinde yatırımcının yeni tedarikçiden/yükleniciden yapacağı makine ekipman alımları ile inşaat işleri teknik şartnameye/keşif özetine uygun olmalıdır. Aksi takdirde il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük projeyi reddetme, ödemeyi yapmama veya ödeme yapılmış ise ödenen miktarı 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesi hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan geri alma hakkına sahiptir.

v. Tedarikçi/yüklenici değişiminde; il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük yukarıda belirtilen belgelere ek olarak başka belge veya bilgi isteyebilir.

4.9. MAKİNE EKİPMAN ALIM SÖZLEŞMESİ

a) Satın alımla ilgili tüm hususlar yatırımcı ile tedarikçi arasında yapılacak makine ekipman alım sözleşmesinde belirtilecektir.

b) Makine ekipman alım sözleşmesi, yatırımcı ile tedarikçi arasında yapılacak bir sözleşme olup il müdürlüğünün makine ekipman alım sözleşmesi ile ilgili herhangi bir sorumluluğu olmayacaktır.

c) Makine ekipman alım sözleşmelerinde fesih koşulları düzenlenmelidir.

ç) Teklif geçerlilik süresi tedarikçi ile alım sözleşmesi imzalandığında sona erecek ve bu aşamadan sonra makine ekipman alım sözleşmesi hükümleri geçerli olacaktır.

4.10. ALINAN MAKİNE EKİPMANIN TESLİMİ

a) Yatırımcı, potansiyel tedarikçilere gönderdiği “Teklif Davet Mektubu”nda satın alımı gerçekleştirecek makine ekipmanların teslim koşullarını belirtecektir.

5. İŞ AKIŞI

Yatırımcının geçerli teklif alma ve satın alım sürecinde aşağıdaki iş akışlarını izlemesi önerilir:

- a) İhale kararının alınması
- b) Teklif davet mektubunun hazırlanması
- c) Teknik şartnamenin/keşif özetinin hazırlanması
- ç) Teklif davet mektubunun hibe sözleşmesi tarihinden önce teklif alınacak şekilde potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere gönderilmesi
- d) Potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini sunması
- e) Yatırımcı tarafından tekliflerin değerlendirilmesi, en uygun teklifin seçilmesi ve yatırımın bütçelendirilmesi
- f) Hibe sözleşmesi imzalanması öncesi yatırımcı ile tedarikçi/yüklenici arasında uygulama/alım sözleşmesi yapılması
- g) Satın alma belgelerinin il müdürlüğü onayına sunulması
- ğ) İl müdürlüğü tarafından belgelerin onaylanması, yer tespitinin yapılması ve hibe sözleşmesi imzalanması
- h) Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra alımın gerçekleştirilmesi, faturalandırılması, teslimi ve kontrolü ile evrakların dosyalanması

6. PİYASA KOŞULLARI

- a) Yatırım kapsamında gerçek ve tüzel kişilerce gerçekleştirilecek satın alımlarda, genel kabul görmüş ticari teamüller ve rekabete dayalı serbest piyasa koşulları izlenecektir.
- b) Yatırımcılar tarafından başvuruda istenen belgelerin veri giriş sistemine yüklenmesi ve sisteme girilen bütçe tablolarının oluşturulması sırasında; fiyat tekliflerinin, teklifin geçerlilik süresi dikkate alınarak olası enflasyon ve piyasa koşulları göz önünde bulundurularak verilmesi önerilir.
- c) Başvuruda belirtilen birim fiyatlar esas alınacak olup enflasyon oranı dikkate alınmayacaktır.
- ç) Başvuruların değerlendirilmesi sırasında il proje yürütme birimi tüm alımlar için teklifte yer alan her bir kalemin referans fiyatlar ile piyasa fiyatlarına uygun olup olmadığını kontrol edecektir. Bu aşamada, tekliflerde yer alan her bir kalemin fiyatı, o kalem için belirtilmiş teknik özellikler baz alınarak karşılaştırılacak ve piyasa araştırmaları yapılacaktır.
- d) Yapılacak araştırma ve incelemeler neticesinde referans fiyatlar ile piyasa fiyatlarının çok üzerinde harcama kalemleri tespit edildiği takdirde, il proje yürütme birimi bu kalemlerin tutarlarında azaltma yapma veya bu kalemleri uygun harcama kapsamında kabul etmeme veya projeyi reddetme hakkına sahiptir.
- e) İnşaat işlerinde fiyatlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı birim fiyatlarını aşmamalıdır. Yatırımcı teklif alma ve teklifleri değerlendirme aşamasında bu hususa dikkat etmelidir.
- f) İl proje yürütme birimi, tekliflerin piyasa şartlarına uyup uymadığını kontrol ederken aşağıdaki hususların tamamını referans olarak kullanacaktır:
  1. A İş Planı Uygulama Rehberi Eklerinde yer alan referans fiyatlar
  2. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı birim fiyatları
  3. Daha önce yapılmış ve kesinleşmiş satın alımlarda oluşan fiyatlar
  4. Diğer kaynaklar

7. ADİL REKABET KOŞULLARI, ŞEFFAFLIK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ

- a) Teklif alımları ve satın alımlarda adil rekabet koşulları, şeffaflık ve fırsat eşitliğinin sağlanması, manipülasyonlardan, usulsüzlük ve dolandırıcılık kapsamına giren faaliyetlerden kaçınılması ve tüm işlemlerin “Sağlam Mali Yönetim Prensipleri” ile uyumlu olması

gerekmektedir. İl müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirmelerde bu konular da dikkate alınacak olup aksi durumlarda il müdürlüğü bu başvuruları reddetme hakkına sahiptir.

b) Yatırımcının gerçekleştireceği satın alma işlemine teklif verecek potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini bu rehberde belirtilen hususlara uygun şekilde hazırlayarak sunması zorunludur.

c) Yatırımcı, bu rehberde belirtilen niteliklere uygun tedarikçilerin/yüklenicilerin seçimi konusunda azami özeni gösterecek ve satın almanın, temel satın alma kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

ç) İl müdürlüğü; teklif toplama ve satın alma sürecinin şaibeli olduğu veya temel satın alma kuralları ile tekliflerin bağımsızlığı ilkesinin ihlal edildiği kanaatine varırsa başvuruyu reddetme ve ilgililer hakkında yasal işlem başlatma hakkına sahiptir. Bu durumda projenin aksamasından ve doğabilecek maliyetlerden Bakanlık hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

d) Satın alımlarda yatırımcının ve tedarikçilerin/yüklenicilerin aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmaları yasaktır:

1. Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla satın almaya ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

2. Potansiyel tedarikçileri/yüklenicileri tereddüde düşürmek, teklif vermelerini engellemek, potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya satın alma kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

3. Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

4. Bir potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekâleten birden fazla teklif vermek.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında Bakanlık fiil veya davranışın özelliğine göre ilgili yasal hükümleri uygulama hakkına sahiptir. Yatırımcı gerek teklif alma ve teklifleri değerlendirme, gerekse satın alma aşamasında bu hususlara dikkat etmelidir.

8. YAZIŞMA DİLİ

a) Tedarikçiler/yükleniciler tarafından verilen teklifler ve yatırımcının il müdürlüğüne satın alımlarla ilgili sunacağı tüm dokümanlar Türkçe olmalıdır.

b) Teklif davet mektubu, teknik şartname, keşif özeti ve teklifler bilgisayarda hazırlanmalı, el yazısı kullanılmamalıdır.

9. BELGELERİN İL MÜDÜRLÜKLERİNE TESLİMİ

a) Yatırımcılar, sisteme girdikleri ve ekledikleri tüm belgeleri kapsayan başvuru dosyalarını ve mevzuata uygun olarak yaptıkları inşaat ve makine ekipman alımlarına ilişkin ihaleye esas satın alma belgelerinin aslını hibe sözleşmesi ekinde ilgili il müdürlüğüne teslim ederler.

b) İl müdürlüğü, hibe sözleşmesi imza aşamasında gerekli durumlarda yatırımcıdan ilave bilgi veya belge isteme hakkına sahiptir. Yatırımcıdan istenen belgeler yeni düzenlenmiş belgeler olmamalı, dosya içindeki belgelerin doğruluğunu ispatlayan ve izah eden belgeler olmalıdır.

10. SATIN ALMALARA AİT DOSYALARIN İNCELENMESİ

10.1. İL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER

a) Satın alma işlemlerinin il proje yürütme birimi tarafından incelenmesinden sonra, yatırımcıya yazılı olarak uygunluk görüşü verilir. Böylece yatırımcıya sipariş mektubu düzenleme ve sözleşme imzalama izni verilmiş olur.

b) İl proje yürütme birimi yapılacak tüm işlemlere Genel Müdürlükten görüş almaksızın uygunluk görüşü verecektir.

10.2. GENEL MÜDÜRLÜK TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER

a) İhale süreci ve proje uygulamaları Genel Müdürlük tarafından yerinde veya merkezde incelenebilir. Bunun için il müdürlüklerinden evrak talep edilebilir.

b) Genel Müdürlük, gerek duyması halinde satın alma işlemine herhangi bir safhada müdahale edebilir, ihale ile ilgili satın alma belgelerini kabul ve/veya reddi yönünden inceleyebilir.

c) İnceleme sonucunda Genel Müdürlüğün verdiği karar kesindir.

11. ÇIKAR İLİŞKİLERİ

a) İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarında çıkar ilişkilerinden kaçınılması zorunludur.

b) Yatırımcı ile potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif alınan potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında herhangi bir çıkar ilişkisi olmamalı, potansiyel tedarikçi/yüklenici seçiminde buna özen gösterilmelidir. Bu konu önem arz etmekte olup il müdürlüğü, başvuru dosyasıyla birlikte sunulan Ticaret ve/veya Sanayi Odasından alınmış “Ortaklık Yapısını Gösteren Belgeler”den bu durumu kontrol edecektir.

c) Yatırımcı ile tedarikçiler/yükleniciler arasındaki çıkar ilişkisi kontrolünde dikkate alınacak diğer bir nokta ise ailevi ilişkilerdir. Yatırımcı ile tedarikçiler/yükleniciler arasında herhangi bir ailevi ilişki olduğundan şüphelenilmesi durumunda yatırımcıdan ek bilgi/belge ve gerekirse “Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği” istenerek akrabalık ilişkileri sorgulanır.

ç) İl müdürlüğü tarafından, yatırımcı ile potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında herhangi bir çıkar ilişkisi tespit edildiğinde başvuru reddedilecektir.

d) Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü tarafından, potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif alınan potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında aynı tedarikçinin/yüklenicinin satın alma işlemini üstlenmesi için teklif verdiği ve/veya satın alınan yapıldığının tespit edilmesi durumunda işlem reddedilecektir.

e) Teklifi veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin çıkar ilişkisi kurma ve/veya buna teşebbüs etme durumları tespit edildiğinde ek teklif veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin ilgili başvuru dönemi kapsamında 81 ilde yapılan satın almalarda tedarikçi/yüklenici olmak için verdikleri teklifler değerlendirmeye alınmayacaktır.

f) İl müdürlüğü bir çıkar ilişkisi tespit ettiği takdirde, bu durumu netleştirmek için yatırımcıdan ilave bilgi veya belge talep edebilir.

g) Projenin değerlendirilmesi aşamasında mevcut bilgi veya belgelerden bir çıkar ilişkisi tespit edilmez ancak projenin uygulama ve faaliyet dönemlerinde Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü tarafından çıkar ilişkisi oluşturabilecek bir durum tespit edilirse veya şikâyet neticesinde gerekli incelemeler sonucunda böyle bir durum tespit edilirse proje reddedilecek, eğer ödeme yapılmış ise ödenen miktar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan geri alınacaktır.

12. EKLER VE EKLERLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

12.1. ZEYİLNAME SÜRECİNDE TEKLİF ALMA KURALLARI

Bu rehberde belirtilen başvuru sürecine ilişkin usul ve esaslar, zeyilname sürecinde de geçerlidir. Adil rekabet koşulları, şeffaflık ve fırsat eşitliğinin zeyilname sürecinde de sağlanması amacıyla aşağıda belirtilen hususlar uygulanacaktır:

a) Başvuru aşamasında inşaat işleri için belirlenmiş yüklenicinin sözleşme sonrasında bu rehberde açıklanan nedenlerle değiştirilmesinin talep edilmesi durumunda; öncelikle teklif

geçerlilik süresi dolmamış ise mevcut yüklenicinin feragat etmesi gerekir. Öte yandan, makine ekipman alım sözleşmesi imzalanmış ise sözleşmenin fesih nedenine dair geçerli belge sunulmalıdır. Sonrasında yeni bir yükleniciden proje başvurusunda kullanılan keşif özetine göre güncel tarihli yeni bir teklif alınmalıdır. Yatırımcı, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda, mücbir sebepler kapsamında keşif özetinde değişiklik yapılabilir. Yeni teklif, zeyilname talebiyle beraber sunulmalıdır. İnşaat işlerinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yeni tekliflerin alınma tarihinde geçerli olan pozları kullanılmalıdır. Bütçede artış olması halinde yatırımcı aynı katkı kapsamında bütçesini yeniden oluşturacaktır.

b) Başvuru aşamasında makine ekipman harcamaları için seçilen tedarikçinin hibe sözleşmesi sonrasında bu rehberde açıklanan nedenlerle değiştirilmesinin talep edilmesi durumunda öncelikle teklif geçerlilik süresi dolmamış ise mevcut tedarikçinin feragat etmesi gerekir. Öte yandan, makine ekipman alım sözleşmesi imzalanmış ise sözleşmenin fesih nedenine dair geçerli belge sunulmalıdır. Değişikliğe konu toplam harcama tutarının 500.000 Türk Lirası üzerinde olması halinde; teklif geçerlilik süreleri dolmamış ise öncelikli olarak satın alma dosyasında yer verilen seçilmemiş teklif sahiplerinden, proje başvurusunda kullanılan teknik şartnameye göre güncel tarihli yeni teklif alınmalıdır. İlave, yeni bir tedarikçiden de aynı teknik şartnameye göre en az üç teklif sayısına ulaşacak sayıda teklif alınmalıdır. Aynı dönemde alınmış teklifler arasından bu rehberde belirtilen esaslara göre biri seçilmeli ve söz konusu teklifler zeyilname talebiyle birlikte il müdürlüğüne sunularak Genel Müdürlüğün uygun görüşü istenmelidir. Teklif geçerlilik süreleri dolmuş ise başvuru dosyasında belirtilen seçilmemiş teklif sahiplerinden yeni teklif alınmadan başka tedarikçilere gidilebilir. Öte yandan, değişikliğe konu toplam harcama tutarı 500.000 Türk Lirası ve altında ise tek teklif yeterli olacaktır.

c) Başvuru aşamasında makine ekipman harcamaları için seçilen tedarikçinin sözleşme sonrasında bir veya birkaç harcama kalemini mevcut teknik şartnameye göre temin edememesi durumunda; satın alma yenilenerek değişikliğe konu toplam harcama tutarının 500.000 Türk Lirası üzerinde olması halinde; teklif geçerlilik süreleri dolmamış ise öncelikli olarak başvuru dosyasında belirtilen seçilmemiş teklif sahiplerinden, proje başvurusunda kullanılan teknik şartnameye göre güncel tarihli yeni teklif alınmalıdır. İlave, yeni bir tedarikçiden de aynı teknik şartnameye göre en az üç teklif sayısına ulaşacak sayıda teklif alınmalıdır. Aynı dönemde alınmış bu teklifler arasından bu rehberde belirtilen esaslara göre biri seçilmeli ve söz konusu üç teklif zeyilname talebiyle beraber sunulmalıdır. Teklif geçerlilik süreleri dolmuş ise başvuru dosyasında belirtilen seçilmemiş teklif sahiplerinden yeni teklif alınmadan başka tedarikçilere gidilebilir. Öte yandan, değişikliğe konu toplam harcama tutarı 500.000 Türk Lirası ve altında ise tek teklif yeterli olacaktır.

ç) İl müdürlüğü her durumda sözleşme sonrasında yapılmak istenen değişikliği teknik açıdan ve referans fiyatlar ile piyasa fiyatları bakımından değerlendirecektir.

d) İl müdürlüğü tarafından yapılacak araştırma neticesinde referans fiyatlar ile piyasa fiyatlarının çok üzerinde harcama kalemleri tespit edildiği takdirde, il müdürlüğü bu kalemlerin tutarlarında azaltma yapma veya bu kalemleri uygun harcama kapsamında kabul etmeme veya değişiklik talebini reddetme hakkına sahiptir.

e) Zeyilname aşamasında da başvuruda olduğu gibi alınan teklifler ve mevcut sözleşmedeki tutarlar arasında tekliflerin birbirlerinden veya mevcut sözleşmedeki birim fiyatlardan bağımsız şekilde hazırlanmadığına işaret edecek unsurlar bulunmamalıdır. Böyle bir durumun tespiti halinde il müdürlüğü ilgili harcama alanlarını uygun harcama kapsamında kabul etmeme veya değişiklik talebini reddetme hakkına sahiptir.

f) Her durumda kalem bazında sözleşmeye göre tutar düşmeleri zeyilnameye yansıtılacak, tutar yükselişleri ise yansıtılmayacaktır. Yeni kalemlerin tutarlarının yüksek olması durumunda aradaki farklar yüklenici tarafından aynı katkı ile bütçelendirilerek karşılanacaktır.

13. HİBE SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA YÖNELİK PROSEDÜR

a) Hibe sözleşmesi öncesinde veya sonrasında Tebliğde belirtilen durumlarda inşaat işleri pozlarında değişiklik yapılması talep edilebilir. Esas olan ekleriyle birlikte sözleşmenin ve yatırım faaliyetlerinin başlangıçta planlandığı şekilde uygulanmasıdır. Bu durumda, yatırımcı hibe sözleşmesinde değişiklik yapılması için yazılı olarak il müdürlüğüne başvurur. Yatırımcı, hibe sözleşmesi Genel Hükümleri ile ilgili olarak herhangi bir değişiklik talebi sunamaz. Ancak il müdürlüğü, gerektiğinde sözleşmenin Genel Hükümleri ile ilgili olarak yatırımcının değişiklik yapmasını isteyebilir.

b) Yatırımcı, yatırım faaliyetleri ile ilgili değişiklik talebini sözleşme dönemi içerisinde herhangi bir zamanda sunabilir.

c) Yatırımcı, sözleşmede değişiklik yapmak için, satın alma rehberi eklerinde örneği yer alan ve talebin türünü ve nedenini içeren Değişiklik Talep Formunu (DTF) il müdürlüğüne sunar. İl müdürlüğü; Genel Müdürlük görüşü gerektirmeyen hallerde, değişiklik talebine 20 (yirmi) iş günü içerisinde olumlu veya olumsuz yanıt verir. İl müdürlüğü değişiklik talebini değerlendirmek amacıyla yatırımcıdan ilave bilgi, belge ve gerekçe talep edebilir. Yatırımcıya bu ilave bilgi, belge ve gerekçeleri sunması için verilen süre 20 (yirmi) iş günlük süreye dâhil edilmez.

ç) Yatırımcı, Genel Müdürlük/il müdürlüğü tarafından onaylanan ve kendisine bildirilen değişiklikleri uygulayabilir. Onaylanan tüm değişiklikler için bir zeyilname düzenlenir. İl müdürlüğü, sözleşme değişikliği talebinin değerlendirilmesi sonunda, uygun harcama tutarını azaltma hakkına sahiptir. Zeyilname her iki tarafça imzalanır ve taraflar işlemleri için bu zeyilnameyi dikkate alır.

d) Belirtilen satın alma usul ve esasları dışında kalan hususlarda, yatırımcılar yürürlükte olan ulusal mevzuatta belirtilen yükümlülüklerini de yerine getireceklerdir.

e) Yatırımcılar tarafından hibe başvurusu aşamasında yapılmış olan fiyat araştırmalarının (fiyat listeleri, proforma faturalar vb.) sorumluluğu tamamen yatırımcılara ait olup yatırımcılar, gerektiğinde il müdürlüğüne bu belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür.

f) Telefon numarası, faks numarası, e-posta adresi, yasal ikametgâh veya kayıtlı ofis adresi, vergi dairesi, vergi mükellefi kategorisi, tüzel kişiliklerde temsil ve ilzama yetkili kişi, yatırımcının unvanı ya da ticaret sicil numarası değişiklikleri, değişikliği takiben 10 (on) iş günü içerisinde il müdürlüğüne bildirilmelidir. Aksi takdirde hibe sözleşmesi ihlal edilmiş sayılacaktır.

g) Değişiklik talepleri yeni durumun uygulanmasından önce il müdürlüğüne bildirilmeli ve Genel Müdürlüğün/il müdürlüğünün uygunluk görüşünden sonra uygulanmalıdır. Eğer yeni durum il müdürlüğüne bildirilmeden ya da Genel Müdürlük/il müdürlüğü tarafından onaylanmadan önce uygulanır ise bu durum sözleşmenin ihlali olarak değerlendirilir ve ilgili harcamalar destek kapsamı dışında tutulur.

ğ) Ayrıca ilgili değişikliklerin yatırımın amacında değişikliğe neden olduğu belirlenirse bu durum sözleşmenin feshine yol açar.

h) Sözleşmede değişiklik prosedürü, değişikliğin türüne göre farklılık gösterir. Bu prosedür aşağıda açıklanmıştır.

13.1. İZİN VERİLEN DEĞİŞİKLİKLER

Aşağıda yer alan değişiklik talepleri için il proje yürütme biriminin uygunluk görüşü doğrultusunda Genel Müdürlük onayı gerekmektedir.

- a) Tüzel kişi ortaklarının sermaye payı oranı değişikliği
- b) Tedarikçi/yüklenici değişikliği
- c) İş takviminde belirtilen herhangi bir faaliyet döneminin başlangıç tarihi, süresi (uzatma veya kısaltma) ve/veya mücbir sebepler kapsamında bitiş tarihi değişikliği
- ç) Herhangi bir harcama kalemi değişikliği (Harcama kaleminin adı, miktarı ve menşei ile ilgili bütçeler arası kısıtlara uymak şartı ile yapılacak değişiklikler)

- d) Yatırımın teknik özellikleri ya da çizim değişikliği
- e) Mücbir sebepler kapsamında yatırım yeri değişikliği
- f) Yatırımın amacında değişikliğe neden olmayan diğer değişiklikler

13.2. DEĞİŞİKLİK PROSEDÜRÜ

a) Yatırımcı, satın alma rehberi eklerinde örneği yer alan Değişiklik Talep Formunu (DTF) hazırlayarak ilgili il müdürlüğüne sunar/gönderir. Yatırımcı, bu formdaki tablodan değişiklik türünü seçer, hibe sözleşmesi veya eklerindeki mevcut durumu, talep ettiği değişikliği ve gerekçesini detaylı olarak belirtir.

b) **Değişiklik talebinin il müdürlüğü tarafından kabul edilmesi ve Genel Müdürlük tarafından onaylanması durumunda:** Değişiklikler için bir zeyilname düzenlenir. Zeyilname, 2 (iki) nüsha halinde hazırlanır. Tarafların imzası tamamlandıktan sonra bir nüshası yatırımcıya verilir, diğer nüshası orijinal sözleşmeye eklenir.

c) **Değişiklik talebinin kabul edilmemesi durumunda:** Karar, gerekçesiyle beraber resmi yazı ile yatırımcıya bildirilir. Bu durumda değişikliğe konu kısım yatırımcı tarafından mevcut sözleşmedeki şekliyle uygulanmalıdır.

13.2.1. İnşaat İşleri Pozlarındaki Değişikliklerle İlgili Talepler

a) Hibe sözleşmesi öncesi veya sonrası inşaat işi pozları değiştirilmek istendiğinde, yatırımcı Poz Değişikliği Talep Formunu (PDTF) doldurarak il müdürlüğüne sunar/gönderir.

b) Yeni pozlar için öncelikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı poz listesinde yer alan fiyatlar kullanılmalıdır. Bu listede yer almayan poz ve birim fiyatlar için gerekçe belirtilerek diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından belirlenen pozlardan seçim yapılması zorunlu olup bunun dışındaki pozlarla yapılan zeyilname talepleri kabul edilmeyecektir.

c) İl müdürlüğü talebi 5 (beş) iş günü içerisinde değerlendirir ve Poz Değişikliği Karar Bildirim Formu ile cevaplar.

ç) Onay verilmiş tüm poz değişiklikleri için bir zeyilname düzenlenir.

d) Değiştirilecek pozların sayısı, başvuruda sunulan pozların sayısının %30'undan fazla olamaz. Zeyilname işin başlamasından önce taraflarca imzalanmış olmalıdır. Zeyilname iki tarafça da imzalanmadığı sürece, onay verilmiş poz değişiklikleri geçerli olmaz ve ödeme işlemlerinde dikkate alınmaz.

e) Yatırımcı talebi haricinde, gerek görülürse il müdürlüğü de sözleşme öncesi mevcut inşaat işleri pozlarında veya hibe sözleşmesinde değişiklik talep edebilir. Sözleşmenin hazırlığı sırasında il müdürlüğü tarafından yapılan maddi hatalara ya da mevzuattaki herhangi bir değişiklikten kaynaklanan düzeltmelere yönelik zeyilnameler Genel Müdürlük onayı alınarak düzenlenebilir. Zeyilname 2 (iki) nüsha halinde hazırlanır. Yatırımcı değişiklikler ile ilgili olarak bilgilendirilir ve zeyilname imzalamak üzere davet edilir. Tarafların imzası tamamlandıktan sonra zeyilnamenin bir nüshası yatırımcıya verilir, diğer nüshası orijinal sözleşmeye eklenir.